Nr. 14. Kraków, [illegible] 31 sierpnia 1923. Rok I.

KURJER WIECZORNY

poświęcony sprawom ekonomicznym, giełdowym i politycznym

wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt

Redakcja: ulica Reformacka Nr. 7 Telefon Nr. 2014

Prenumerata miesięczna bez odnoszenia 44.000 Mkp, z odnoszeniem lub przesyłką pocztową 50.000 Mkp. Cena numeru 2000 Mkp.

Ceny ogłoszeń za 1 wiersz milimetrowy: Zwykłe 750 Mkp. Nadesłane 2.250 Mkp. Po kronice 3.000 Mkp. Na pierwszej stronie 3.750 Mkp. Załączniki wedle umowy.

Administracja: ulica Dunajewskiego Nr. 5 Telefon Nr. 1310

Włochy mobilizują przeciw Grecji

Grecja odrzuca włoskie ultimatum

Rzym, 31 sierpnia. Wybuch wojny włosko-greckiej mogłaby zażegnać obecnie jedynie jeszcze interwencja ligi narodów. Mussolini jest zdecydowany zmusić Grecję przy użyciu wszelkich środków do udzielenia Włochom pełnej satysfakcji. Wobec odrzucenia kilku punktów włoskiego ultimatum, Consulta nie cofnie się nawet przed ostatecznością. Mussolini odbył wczoraj dłuższą konferencję z ministrem marynarki.

Dzienniki rzymskie donoszą o gorączkowych przygotowaniach w ministerjum wojny. Cała włoska flota wojenna w Tarrent i Neapolu znajduje się w pełnem pogotowiu wejennem. „Epoka“ donosi, że w portach rozporzęto załadowywanie piechoty i innych gatunków broui na okręty. Rząd włoski wezwał prasę aby nie publikowała wiadomości o ruchach wojsk i floty.

—ooo—

Ateny, 31 sierpnia. Odpowiedź grecka na notę włoską została wczoraj wieczorem doręczona poselstwu włoskiemu. W odpowiedzi swojej rząd grecki wyraża przekonanie, iż twierdzenia włoskie, jakoby rząd ateński ponosił odpowiedzialność za ciężką obrazę jakiej się dopuszczono w stosunku do Włoch są niesłuszne. Rząd grecki zaznacza, iż nie jest w możności przyjęcia żądań włoskich wyłuszczonych w paragrafach 4, 5 i 6, włoskiej noty werbalnej. ponieważ żadania te sprzeciwiają się honorowi i zasadom suwerenności państwa. Grecja godzi się natomiast wyrazić w sposób oficjalny rządowi włoskiemu swoje ubolewanie i godzi się oddać honory fladze włoskiej. Dalej godzi się, aby w świątyniach greckich odbyły się nabożeństwa żałobne w obecności przedstawicieli rządu greckiego. Dalej godzi się ona, aby oddane zostały honory wojskowe w czasie eksportacji zwłok ofiar mordu oraz na dopuszczenie oficerów włoskich do udziału w Komisji śledczej. Odpowiedź Grecji wyraża nadzieję, że Włochy uznają dostatecznie uzasadnionem stanowisko rządu greckiego, kóry ożywiony jest duchem pojednawczym, oraz pragnie udzielenia należytego zadośćuczynienia.

Ateny, 31 sierpnia. Rząd grecki w półurzędowym komunikacie stwierdza, że żądania wysunięte w nocie włoskiej są zbyt ciężkie i poniżające dla Grecji. Rząd grecki jest skłonny udzielić wszelkiego zadośćuczynienia dającego się pogodzić z poczuciem godności narodów. Gotów on jest udzielić odpowiedniego odszkodowania. Nie może wszakże przyjąć warunków tak dalece upokarzających, że równych im pod tym względem nie znają dzieje dyplomacji.

WŁOSKI RZĄD ZAPOWIADA PODJECIE KROKÓW ZACZEPNYCH.

Paryż, 31 sierpnia. — Jak słychać rząd włoski zakomunikował w Paryżu, że nie cofnie się przed żadnemi zarządzeniami, aby zmusić Grecję do uległości. Rząd włoski nie wyklucza nawet rozpoczęcia kroków zaczepnych.

ŻĄDANIE WŁOSKIE ZBYT SUROWE.

Londyn, 31 sierpnia. W angielskich kołach urzędowych uważają, że żądania włoskie wystosowane do Grecji z powodu zamordowania Komisji delimitacyjnej są zbyt porywcze i surowe.

WIELKIE MOCARSTWA ZAPOWIADAJĄ SANKCJE.

Paryż, 31 sierpnia. Konferencja ambasadorów wysłała do Aten zbiorowy telegram, w którym rządy: francuski, angielski oraz włoski wyrażają energiczny protest przeciwko zbrodni, której ófiarą padła włoska misja komisji delimitacyjnej w Albanji. Telegram wzywa rząd grecki do wszczęcia śledztwa, celem ustalenia odpowiedzialnych za zbrodnię. Mocarstwa zastrzegają sobie powzięcie takich sankcyj, które będą uważały za niezbędne.

JAK W ROKU 1914...

Berlin, 31 sierpnia. Omawiając obecny konflikt włosko-grecki, pisma niemal jednomyślnie wskazują na analogię do zamachu w Sarajewie, który był powodem wybuchu wojny światowej. „Lokalanzeiger“ pisze z tego powodu, iż rząd jednego z tych państw, które dotychczas jeszcze uważają Niemcy za winne spowodowania wojny światowej obecnie sam znalazł się w sytuacji podobnej do Austro-Węgier z r. 1914 i działał w sposób analogiczny, aczkolwiek nawet w dziesiątej części niema powodu do takiego postępowania, który wówczas mogły mieć Austro-Węgry. „Voss. Ztg.“ przypuszcza, że Mussoliniemu uda się niewątpliwie bez dobycia miecza uzyskać całkowity trjumf, nie zmniejsza to jednakże w niczem nagromadzonego na południowym zachodzie Europy materjału wybuchowego. „Börsen - Courrier“ przedstawia, iż obecny zamach rzuca jaskrawe światło na kulturalne warunki europejskie w czasie pokoju.

Ateny, 31 sierpnia. „Telegrafen Union“ donosi, że rząd grecki wyraził ponownie swoje ubolewanie włoskiemu posłowi w Atenach z powodu zamordowania gen. Tellini i członków komisji włoskiej. Rząd grecki przyrzeka, że poczyni wszelkie kroki, aby wyśledzić sprawców morderstwa.

Rzym, 31 sierpnia. Prasa wypowiada przekonanie, że dzięki akcji, podjętej przez konferencję ambasadorów w Paryżu, uda się odwrócić niebezpieczeństwo zaostrzenia konfliktu włosko-greckiego.

Dziś w „Kurjerze Wieczornym“

Dzisiejsze giełdy:
w Warszawie, Krakowie, Zurychu, Berlinie i Wiedniu

Wojna włosko-grecka nieunikniona.

Numerus clausus już istnieje.

TELEGRAMY

Mussolini o okupacji Ruhry

Rzym, 31 sierpnia. Na posiedzeniu Rady Ministrów Mussolini, poruszając sprawę Zagłębia Ruhry zaznaczył, że ostatnie oświadczenia Poincarega potwierdzają, że Francja nie dąży do jakiejkolwiek hegemonji i że dostatecznie wyjaśniono, że okupacja Zagłębia Ruhry spowodowana została uchyleniem się Niemiec od wykonania przyjętych zobowiązań. Mussolini wyraził dalej przekonanie, że sytuacja międzynarodowa uległa poprawie i że Włochy wezmą udział w pracach, mających na celu słuszne rozwiązanie kwestji odszkodowań.

Oburzenie prasy włoskiej

Rzym, 31 sierpnia. Prasa włoska w dalszym ciągu jest przepełniona artykułami, wyrażającymi oburzenie z powodu zamordowania włoskich oficerów z komisji delimitacyjnej. Cała opinja włoska jest zdania, że morderstwo to jest wynikiem akcji już od długiego czasu popieranej przez rząd i prasę ateńską, a polegającej na tem, iż ze strony greckiej wysunięto kategoryczne żądanie przyłączenia do Grecji Korycy wraz z okolicą. Rząd włoski, nie uznając słuszności tego żądania, stanowczo sprzeciwił się przyłączeniu wspomnianego terytorjum do Grecji. Co się tyczy warunków, wśród jakich dokonane zostało morderstwo, to prasa włoska zwraca uwagę, że pułkownik grecki, Bottaris, który stale towarzyszył generałowi Telliniemu, tym razem był nieobecny, co zdaniem prasy włoskiej rzuca bardzo charakterystyczne światło na sposób przygotowania zbrodni.

Stopniowe zaniechanie biernego oporu

Berlin, 31 sierpnia. Wczoraj odbyło się posiedzenie Rady ministrów, na którem omawiano sprawę stopniowego zaniechania biernego oporu na terenie okupowanym oraz kwestję ewentualnego powrotu do Niemiec byłego następcy tronu.

Berlin, 31 sierpnia. Prasa donosi, iż w poszczególnych ministerjach odbyły się konferencje z delegatami niemieckimi, którzy mają się udać do Koblencji na konferencję międzysojuszniczą w sprawie aprowizowania prowincji nadreńskiej.

Rząd niemiecki miał jakoby udzielić tym delegatom pozwolenia o zwrócenie się z prośbą o prawo użytkowania w celu transportowania żywności, kolei, znajdujących się w rękach władz francuskich i belgijskich. Pogłoski te wywołały ze strony prasy reakcyjnej, a mianowicie „Kreuz-Ztg.“ oburzenie. Uważa ona, że jestto pierwszy cios, zadany zasadzie biernego oporu. Pismo to uważa, iż gabinet Stresemana znajduje się na drodze do kapitulacji.

Giełdy zagraniczne

Dzisiejsza giełda w Zurychu

Zurych, 31 sierpnia. PAT. Otwarcie giełdy godz. 10. Berlin 0.000050. Holandja 217.90. Nowy York 554. Londyn 25.19. Paryż 31.20. Medjolan 23.75. Praga 16.30 Budapeszt 0.03 i jedna ósma. Bukareszt 2.50. Belgrad 5.95. Sofja 5.25. Warszawa 0.0023. Wiedeń 0.0078. austr. korona stemplowana 0.0078.

Zurych, 31 sierpnia. Zamknięcie giełdy: Berlin 0,0000.45, Holandja 217.90, Nowy Jork 554, Londyn 25.20, Paryż 31.15, Medjolan 23.57, Bruksela —, Praga 16.30, Budapeszt $0.03\frac{1}{8}$, Bukareszt 2.50, Belgrad 5.95, Sofja 5.25, Warszawa 0.0023, Wiedeń 0.0078, Austr. korona stemplowana 0.0078, Kopenhaga —

Dzisiejsza giełda wiedeńska

Wiedeń, 31 sierpnia (tel. wł.) **Waluty:** Marka polska 0.26—0.28, marka niem. 0,0054, korony czeskie 2072, franki szwajc. 12690, francuskie 3930, funty ang. 320.200, dolary 70.560.

Dewizy: Warszawa $0.27\frac{1}{2}$—$0.28\frac{1}{2}$, Berlin 0.0055, Praga 2080, Zurych 12805, Paryż 3972, Nowy Jork 70935. Londyn 322000.

Giełda efektów: Zieleniewski 536.000 Fanto 4,590.000 Karpaty galicyjskie 690.000, Galicja 29,400.000, Schodnica —.—, Siersza 355.000, Lwów-Czerniowce 370.500, Kolej północna 19.750 Alpine Montan 780.200, Huta Poldi 1.155.000.

Dzisiejsza giełda berlińska

Berlin, 31 sierpnia. — Nowy Jork 10,277.250, Londyn 46,882.500, Szwajcarja 1,865.325, Wiedeń 14.763, Praga 305.236, Paryż 582.540.

Amsterdam, 30 sierpnia. PAT. Dewizy. Londyn 11.57. Berlin $0.000023\frac{1}{2}$. Paryż $14.33\frac{1}{2}$. Szwajcarja 45.87 i pół. Wiedeń 0.0035 i trzy czwarte. Kopenhaga 47.40. Sztokholm $67.97\frac{1}{2}$. Chrystiania 41.95. Nowy York 254 i jedna czwarta. Bruksela 11.72 i pół. Madryt 34.10. Włochy 10.87 i pół. Praga 745—750. Helsingfors 700—710.

Praga, 30 sierpnia. PAT. Dewizy. Amsterdam 1351. Berlin $0.003\frac{1}{2}$. Chrysiania 558. Kopenhaga 639. Sztokholm 913. Zurych 618. Londyn 155 i siedm ósmych. Nowy York 34.20. Wiedeń $491\frac{1}{2}$. Marki niemieckie $0.03\frac{1}{4}$. Marki polskie 135. Paryż $193\frac{1}{2}$.

Paryż, 30 sierpnia. PAT. Weksle. Niemcy 0.00020. Ameryka $17.77\frac{1}{2}$. Belgja 81.80. Anglja 80.96. Holandja 700. Włochy 76.30. Szwajcarja 323.75. Hiszpanja 239.50.

Londyn, 30 sierpnia. PAT. Weksle. Paryż 80.20. Belgja 96.25. Szwajcarja 25.20. Holandja $1156\frac{1}{2}$. Nowy York 455.12. Hiszpanja 33.68. Włochy 105.75. Niemcy 53,000.000. Wiedeń 323.000. Bukareszt 990.

Nowy York, 30 sierpnia. PAT. Giełda pieniężna. Kurs dzienny $5\frac{1}{4}$%. Przekaz na Londyn 455.00. Przekaz na Londyn na 60 dni 452.12. Przekaz na Paryż 565. Przekaz na Amsterdam 39.41. Przekaz na Kopenhagę 18.59. Przekaz na Pragę 294. Przekaz na Berlin 0.000009 w płaceniu — 0.000010 w żądaniu.

Giełdy towarowe

Nowy Orlean, 30 sierpnia. PAT. Targ bawełny. Targ miejscowy middling 24.25.

Terminy: październik 23.66, grudzień 23.72, styczeń 23.66, marzec 23.63, maj 23.62.

Brema, 30 sierpnia. PAT. Targ bawełny. Fully middling good colour and stople loco za 1 kg 6.949.530 notowano w zamknięciu targu nominalnie.

Liverpool, 30 sierpnia. Targ bawełny. Obroty 4000. Brazylijska 17, egipska 10 punktów wyżej. Targ miejscowy middling 15.30.

Terminy: sierpień 14.89, wrzesień 14.55, październik 13.78, listopad 13.58, grudzień 13.45, styczeń 13.44, luty 13.37, marzec 13.34, kwiecień —.—, maj 13.20, czerwiec 13.02, lipiec 12.98.

Londyn, 30 sierpnia. PAT. Giełda metalowa: miedź za gotówkę 62 i jedna ósma do 63 i pięć ósmych, miedź za 3 miesiące 68 i pół do 69, miedź strongheots 98, cyna za gotówkę 194, cyna za 3 miesiące 195; ołów przy okazaniu 24 i trzy czwarte, ołów późniejszy 24 i trzy czwarte; cynk przy okazaniu 33 i pół ,cynk późniejszy 32 i trzy ósme; aluminium krajowe 115, aluminium zagraniczne 120; antymon 34 i pół do 35; blacha biała 23/1 i pół rtęć 8 i siedm ósmych; nikiel na wywóz 133; wolfram 13; platyna 500; srebro 30 i piętnaście szesnastych, srebro na dostawę 30 i siedm ósmych; złoto 90/7.

Chicago, 30 sierpnia. PAT. Giełda zbożowa: pszenica na wrzesień 100 i trzy ósme, pszenica na grudzień 105 i jedna ósma; kukurudza na wrzesień 86 i jedna czwarta; kukurudza na grudzień 67 i pół; owies na wrzesień 37 i trzy czwarte, owies na grudzień 39 i trzy ósme; żyto na wrzesień 64 i trzy czwarte, żyto na grudzień 68 i pół.

Chicago, 30 sierpnia. PAT. Słonina cena najniższa 887 i pół, słonina cena najwyższa 975; smalec na wrzesień 1172 i pół, smalec na październik 1180; boczki wędzone 900, dowóz świń do Chicago 30.000, dowóz świń na zachód 101.000, lekkie cena najniższa 920, cena najwyższa 940, świnie ciężkie cena najniższa 850, cena najwyższa 910.

Eksploatacja lasów w Trewirze

Trewir 31 sierpnia. Władze francuskie poczyniły niezbędne zarządzenia w sprawie eksploatacji lasów rządowych niemieckich w okolicy Trewiru. Obecnie pracuje tam już pięćset włoskich robotników i 40 leśniczych francuskich.

Co było dzisiaj na giełdzie krakowskiej?

Kraków, 31 sierpnia

AKCJE	Transakcje w tysiącach marek	
	dziś	30/VIII.
P. T. H. I—V em. . . .	90—92	84—92.5
„Impex“		1,4—1,3
„Pharma“ (B. Jawornicki)	230—240	230—238
Bracia Rolniccy I em. . .	43—46	46
„Polski Glob“	7.5	8
C. Hartwig. Poznań . . .		
Żegluga Polska	23—25	23—24
Zieleniewski I—IV em. . .	**2075—2250**	**2100—2050**
Warsz. Parowozy I—III em.	150—125	150—130
H. Cegielski, Poznań I—IX	**160—168**	**164—158**
„Potęga“ Tow. huty żel. .		
„Lemiesz“		
„Trzebinia“ I—VI em. . .	260—280	260—240
„Pocisk“		
Automotor		
Portland-Cem. Szczakowa		
Górka	**2900—2950**	**2750—3000**
Siersza	**1300 1400**	**1350—1400**
Tepége I—IV em.	**600—625**	**595—615**
Polska Nafta	128—137.5	135—125
Oikos		800
„Pokucie“ Naft. S. A. I em.	125—130	125

AKCJE	Transakcje w tysiącach-marek	
	dziś	30/VIII
Pezet		
Strug	182—200	170—185
Synaykat Kosz., Kraków .	130	
Tłuszcze Trzebinia		**775—825**
„Krakus“ I—VI em. . . .	140—150	135—132.5
Porcelana Ćmielów . . .	250 260	250
Fabr. cukru w Chodorowie .	**1325—1400**	**1325—1300**
Elektr. Siersza I—IV em.	78—85	84—81
Zakłady przem. „Ryngraf“		
S. W. Niemojowski . . .	175—180	190
Fabr. kapel. w Myślenicach		
Bank Przemysłowy I-VIII	93—95	92—98
Bank Hipoteczny	135—136	
Bank Małopolski	105—106.5	105—107
Ziemski Bank Kredyt. . .	50—54	54—48
Powszechny Bank Kredyt.		
Akc. Bank Związkowy I-IX		
Bank Komercjalny I—IV		
Bank Kred. w Warszawie		
Bank Związ. Spółek Zarob.	600	575—625

OFICJALNA GIEŁDA PIENIĘŻNA.

Kraków, 31 sierpnia. **Waluty: Dolary 256.000. Dewizy: Nowy Jork 256.000—257.000. Szwajcarja 46.500—46.200. Wiedeń 362—364. Praga 7.600.**

KURSA WALUT W PRYWATNYM OBROCIE.

Kraków, 31 sierpnia. Dolary 258.000—260.000. Marka niem. 0.04. Czeskie korony 7.500—7.600. Korony austrjackie 3.60.

Kraków, 31 sierpnia. Sytuacja na giełdzie nadal niezdecydowana, aczkolwiek odnosi się wrażenie, że jest to cisza przed burzą i to burzą „haussową“. Niejasność sytuacji wyraziła się w tem, że część papierów zwyżkowała, a część zniżkowała. — W kilku gatunkach akcyj Kraków wbrew tradycji pozostał w tyle za Warszawą. Poprawił się Zieleniewski o 200.000, Chodorów o 100.000, osłabiła Górka o 50.000, inne papiery na ogół utrzymały się na poziomie dnia wczorajszego.

Na pogiełdzie notowano: Jaworzno 3.825 do 3.850 tr. Gázy 6.300—6.400 tr. Chybi płac. 1.900 przy braku towaru. Silesia 410. Len 380.

Również na pogiełdzie trwał na ogół nastrój wyczekiwania.

Na rynku walutowym obroty bardzo małe.

GIEŁDA ZBOŻOWA.

Kraków, 31 sierpnia. Mąka żytnia 70% 800.000. Tendencja słaba. Przy silnej podaży słaby popyt.

Giełda warszawska

AKCJE	Transakcje w tysiącach marek
Bank Dysk. Warszawski . .	845—850
„ Handl. „ . .	1900
„ dla Han. i Prz. 1—7 .	280
„ Kredytowy	200—265
„ Małopolski w Krak. .	95
„ Przemysłowy w Warsz.	
„ Pols. Handl. w Pozn. .	230
„ „ przem. we Lw. .	85—93—90
„ Tow. spół. w Warsz. .	
„ Zachodni	600—605
„ Ziems. Kred. we Lw. .	
„ Zjed. Ziem. Pol. w W.	
„ Zw. Sp. Zar. w Pozn. .	600—620—610
„ Związków Ziem. . . .	75
Kijewski i Scholtze	670—625
Fr. Puls	120—125—115
Roman May w Pozn. . . .	
Wildt i Sp.	160—200—195
Cukrownia Chodorów . . .	1300—1325—1300
„ Czersk I i II . .	340—380—360
„ Częstocice . . .	5600—5200—5500
„ Gosławice . . .	530—475—510
„ Michałów . . .	675—580—630
Warsz. Tow. F. Cukru . . .	9500—10000
Firley	
Łazy	85—95—87.5
Drzewny przemysł	65—69
Warsz. T. Kop. Węgla . . .	1150—1075—1140
H. Cegielski w Poznaniu .	155—165—160
Lilpop, Rau i S-ka	200—190
Modrzejowskie zakł.	1850—1700—1750
Norblin, Br. Buch i W. . .	475—400—465
Ostrowieckie zakł.	2275—2400—2325
„ 5	2150—2.50—2150
Orthwein i Karasiński . . .	195
Rohn, Zieliński i Ska . . .	230—225
K. Rudzki i Ska 1—4 . . .	700—775—760

AKCJE	Transakcje w tysiącach marek
Starachowice 1—4 em. . .	1100—1300—1250
„Trzebinia“	
Ursus 1 em.	325—360—330
Ursus 2 em.	
Pocisk	170—140
Parowóz	140—150—145
L. Zieleniewski	2050—2030
Zawiercie	70000
Żyrardów	57000—63000—62000
Ł. J. Borkowski	125—157.5
Hurt	
B-cia Jabłkowscy	40—44—43
War. Tow. Transp. i Żegl. .	27
Polbal	
Spiess i Syn	220—200—229
Zachod. Tow.	42—50
Ćmielów	225—230—215
Elektryczność	1600
Pol. Tow. Elektryczne . . .	170—175
Belpol	
Haberbusch i Schiele . . .	675—690—680
Tow. oczyszcz. spirytusu . .	1200—1350
Tepege	630
Polska Nafta	120—130
Bracia Nobel	360—350
Lenartowicz i Br. Ryl . . .	40—41
Pustelnik	250
Siła i Światło	610—600—640
Fabryka pap. „Klucze“ . .	190—175—180
Eksp. Soli Potasowych . .	1200—1450
Cerata	
Skóry i Garbniki	50—55
Kabel	170—175
Przemysł Naftowy	790—795
Strem	
Unia	
Marynin	
Warsz. Syndykat Rolniczy .	

OFICJALNA GIEŁDA PIENIĘŻNA.

Warszawa, 31 sierpnia. Waluty: Dolary 249.000, Dewizy: Belgja 11.700, Berlin 0.0215, Holandja 98.100, Londyn 1,134.000—1,133.500, Nowy Jork 249.000, Paryż 14.250, Praga 7340, Szwajcarja 45.050, Wiedeń, 3.51, Włochy 10.780.

Ostatnie wiadomości telegraficzne

WPŁACANIE PODATKÓW PRZEZ P. K. O.

Warszawa, 31 sierpnia. „Gazeta Poranna“ donosi: Minister skarbu Linde podpisał rozporządzenie regulujące sposób wpłacania podatków do skarbu państwa za pośrednictwem P. K. O.

WALKA Z DROŻYZNĄ.

Warszawa, 31 sierpnia. „Kurjer Warszawski“ donosi: Ministerstwo spraw wewnętrznych wystąpiło z inicjatywą powołania do życia komisji społecznych do walki z drożyzną, które powstać mają na całym obszarze Rzeczpospolitej. Wojewodowie mają polecenie na terenie swoich województw akcję taką zorganizować. W Warszawie akcję organizacji tej ujął w ręce pan komisarz rządu Beczkowicz, który w tym celu zaprosił na poniedziałek dnia 3 września przedstawicieli rządu, stowarzyszeń współdzielczych oraz organizacyj społecznych.

TRAKTAT POLSKO-TURECKI

Angora, 30 sierpnia. — Komisja dla spraw zagranicznych zgromadzenia narodowego rozpoczęła dyskusję nad traktatem turecko-polskim.

W RZYMIE RADZILI O POŻYCZCE WĘGIERSKIEJ.

Wiedeń, 31 sierpnia. „Neue Freie Presse“ donosi z Rzymu, że w urzędzie spraw zagranicznych odbyła się konferencja, w której wziął udział Mussolini i poseł jugosłowiański. Obradowano nad sprawą pożyczki węgierskiej, w której miało przyjść do pewnego porozumienia.

Pierwszy polski konkurs samolotów bezsilnikowych

Nowy Targ, 31 sierpnia.

Dnia 30 bm. o godz. 15-tej przy bardzo sprzyjającej pogodzie nastąpiło oficjalne otwarcie 1-go polskiego konkursu lotów bezsilnikowych. Na otwarcie to przybył z Warszawy p. Czapski, szef departamentu ruchu w ministerstwie kolei, który w ten sposób okazał duże zainteresowanie lotnictwem. Należy zaznaczyć, że p. Czapski wydał odpowiednie zarządzenia miejscowym władzom kolejowym celem ułatwienia transportu i powrotu uczestników konkursu. Z ramienia aeroklubu przybył podpułkownik Grzędzielski. Otwarcia dokonał komisarz konkursu, major inż. Pietraszek, który w krótkiem, treściwem przemówieniu zaznaczył, że przez ten pierwszy konkurs lotów bezsilnikowych Polska staje do międzynarodowych zawodów o nowe drogi techniczne w podboju przestworza. Polska technika nie może być kopją techniki zagranicznej, lecz musi być naszą własną. Samoloty, biorące udział w konkursie, przewyższają swemi zaletami szybowce, które stawały na konkursach zagranicznych. Następnie mjr. inż. Pietraszek wyznaczył kierownika startu w osobie por. Karpińskiego i chronometrarzystę por. Wawrzyniaka. Po przedstawieniu uczestników konkursu sądowi, na przewodniczącego którego został zaproszony pułkownik Łosowski, 7 samolotów stanęło na linji startu, gotowych do wzlotu. Ks. poseł Madeń i wójt gminy Białka złożyli na ręce majora Pietraszki życzenia osiągnięcia dodatnich rezultatów. Z powodu słabego wiatru mimo otwarcia konkursu, loty konkursowe nie odbyły się. Natomiast próbne wzloty były bardzo ciekawe. Student Bartel na samolocie sekcji lotniczej Studentów politechniki warszawskiej dokazał rzeczy nadzwyczajnych, gdyż przy bardzo słabym wietrze latał siedm razy i ogółem był w powietrzu 381 sekund, najdłuższy lot bez lądowania trwał 96 sekund. Nie obeszło się również i bez małych wypadków. Pilot kpt. Widen rozbił swój samolot i z powodu uszkodzeń cielesnych wycofał się z konkursu, następnie pilot Rutkowski rozbił przy próbie jeden z samolotów zgłoszonych przez fabrykę „Plage i Laskiewicz" w Lublinie. Konkurs odwiedziła szkoła sztabu generalnego, grono oficerów francuskich z pułkownikiem Faury, którzy okazali duże zainteresowanie się konkursem. Uczestnicy konkursu są bardzo dobrej myśli, albowiem umiejętna ręka komisarza konkursu, daje pewność, że organizacja konkursu, która w Zakopanem nie domagała, dziś jest pierwszorzędną. Regulamin, opracowany przez komisarza przewidział techniczną kwalifikację samolotów. Należy wyrazić przypuszczenie, że rezultaty będą daleko lepsze, aniżeli rezultaty na pierwszych konkursach bezsilnikowych za granicą.

Nuncjusz d'Annunzio

W czasie kongresu Eucharystycznego, który obradował niedawno w Agram pod przewodnictwem nuncjusza papieskiego mgr. Pelegrietti, zdarzył się na dworcu kolejowym w Agram śmieszny wypadek. Na dworcu oczekiwał przybycia nuncjusza tłum ludzi, a pośród nich wielka liczba starych kobiet, by ujrzeć i powitać wysłannika Ojca Św. Monsignore wysiadając ze swego wagonu salonowego i widząc tak serdeczne powitanie, zaczął dziękować z uśmiechem zgromadzonej publiczności. Zdumiał się jednak, gdy w odpowiedzi usłyszał z tłumu głos kobiecy wołający z zapałem: „Niech żyje d'Annunzio!" Nuncjusz sądził, że widocznie jakieś niezrównoważone a nieprzychylne dla Watykanu koła chcą urządzić przeciw niemu demonstrację. Przedstawiciele władz, czując grożącą im kompromitację, zbledli. Ale wkrótce nieporozumienie się wyjaśniło. Kobiety te nie wiedziały dobrze co to jest „nuncjusz", a że często słyszały o d'Annunziu, więc sądziły, że od papieża przyjeżdża na kongres d'Annunzio. Gdy pierwsza burza oklasków i powitań umilkła, władze i nuncjusz usłyszeli ten sam głos wołający do jakiejś innej kumoszki: „Moja pani, ktoby to myślał, że d'Annunzio jest księdzem!" I tłum kumoszek znowu zaczął wołać — „Niech żyje d'Annunzio!"

Teraz sytuacja była jasną. Nie była to żadna wroga demonstracja — tylko śmieszne nieporozumienie. To też nuncjusz roześmiał się serdecznie a przedstawicielom władz kamień spadł z serca.

Olbrzymy finansów

Żaden romans awanturniczy nie wywołuje dziś w Ameryce równie wielkiego zainteresowania — jak niedawno wydana książka George'a Redmonda p. t. „Olbrzymy finansowe Ameryki".

Książka zawiera biografje sześćdziesięciu najbogatszych ludzi w Ameryce, opisuje ich koleje życiowe i sposoby, w jaki osiągnęli i używają dziś swych bogactw.

A bogactwa te są wprost legendarne i trudne do przeliczenia na walutę naszą.

John D. Rockefeller, „król naftowy", wydał już 130 miljonów dolarów na uniwersytety i laboratorja naukowe. Nie on jednak jest rekordmanem. Przelicytował go „król stali" **Andrew Carnegie**, który utworzył różnych fundacyj na 300 miljonów dolarów. **Edward Harrison**, który miał oryginalne koleje życia, i kilkakrotnie z miljonera stawał się biedakiem, by na nowo się dorobić, pozostawił po swej śmierci 500 miljonów. **George Eastman** stworzył tak potężny przemysł celuloidowy, że osiągnął on 4 miejsce w rzędzie olbrzymich gałęzi produkcji amerykańskiej. **Theodor N. Vail**, „król telegrafów i telefonów" polecił sobie napis na nagrobku tylko te słowa: „Żywił całe ludy". Ze względu na stutysięczną, niemal miljonową, armję jego pracowników i urzędników napis ten nie był przesadą. **Marshall Field**, wielki kupiec w Chicago stworzył w swem rodzinnem mieście własnym kosztem uniwersytet i zapisał temu uniwersytetowi w testamencie 8 miljonów dolarów. **John Pierpont Morgan** „król stali", gdy stworzył wraz z Carnegiem wielki trust „United States Steel Corporation" zgromadził przez to w ręku swoim i swego wspólnika kapitał, wynoszący więcej niż połowę całego majątku narodowego Stanów. Syn jego również **John Pierpont Morgan**, jest potentatem finansowym, do którego różni mężowie stanu Europy zwracają się o pomoc w odbudowie finansowej swych krajów. W ostatnich pogłoskach o pożyczce dla Polski — właśnie o tym Morganie jest mowa. „Królem naftowym" najnowszym jest dziś **Harry Sinclair. James H. Hill**, jest panem żeglugi amerykańskiej na Pacyfiku i na jeziorach amerykańskich, oraz linij kolejowych „Northern Pacific Railway". „Królem koksu" jest **Henry C. Frick**, „królem elektryczności" **Charles U. Cossin. John Jacob Astor** rozpoczął swą działalność z 1 dolarem w kieszeni, umierając zaś pozostawił po sobie 300 milj. Olbrzymi majątek Franka W. Wollworthsa powstał ze sklepiku sprzedającego różne przedmioty po 5 i 10 cent. Miljoner finansista **Jacob U. Schiff**, zaczął swą karjerę jako skromny urzędnik przy okienku jednego z niewielkich banków nowojorskich. **George P. M. Pullman** był inżynierem biednym, zanim zbudował swój słynny wagon pullmanowski i założył towarzystwo dla fabrykacji tych wagonów, produkując rocznie za 70 miljonów dol. Drugi „król naftowy" **Henry C. Doherty**, debiutował na ulicach New Yorku jako sprzedawca gazet. **Anthony J. Drexel** z urzędnika bankowego stał się właścicielem majątku większego niż majątek wszystkich innych banków w Filadelfji. **George Westinghous**, wynalazca słynnego hamulca, temu pomysłowi swemu zawdzięcza dziś swe miljony. Za najbogatszego jednak człowieka w Ameryce uchodzi dziś Henry Ford, który dzięki przewrotowi dokonanemu przez siebie w metodzie pracy robotników — jest dziś miljarderem dolarowym.

Oto nazwiska najwybitniejsze z listy 60 największych bogaczy świata.

KRONIKA

Z TARGU. Targ dzisiejszy już około godziny 11-tej miał się ku końcowi. Ceny jarzyn, prócz pomidorów, nie uległy większej zmianie. Ceny drobiu podskoczyły, prawdopodobnie z powodu podwyżki cen za mięso. I tak kury kosztowały 150—180 tys. (para), koguty 160 do 190 tys. (para), kaczki 100—120 tys. (sztuka), gęsi 300—350 tys. (sztuka). Ceny jarzyn i owoców przedstawiały się następująco: kartofle 2.500 (1 kg), marchew 5 tys. (wiązka), pietruszka 5 tys. (wiązka), ogórki 45 do 60 tys. (kopa), rzodkiew 2 tys. (wiązka), pomidory 36 tys. (1 kg), kalafiory 6—15 tys. (sztuka), kapusta 3—7 tys. (główka), fasola szparagowa 4 tys. (1 kg), cebula 2.500 (1 kg), kalarepa 4—5 tys. (wiązka), rydze 45—60 tys. (koszyk), grzyby suszone 140—220 tys. (wianek), grzyby surowe 10—20 tys. (koszyk), jabłka 20 do 30 tys. (1 kg), gruszki 12—20 tys. (1 kg), śliwki 20 tys. (1 kg), renglody 28 tys. (1 kg), brusznice 11 tys. (1 litr), borówki 5 tys. (1 litr), ostrężyny 6 tys. (1 litr).

Za masło płacono 110—130 tys. (kg), jaja 2.000 (sztuka), sery 20—30 tys. (sztuka).

FRANCUZI KUPUJĄ DOMY W WARSZAWIE. Coraz większa liczba obywateli francuskich nabywa nieruchomości w Warszawie. Położenie walutowe dla cudzoziemców czyni operacje korzystnemi.

DELEGACJA GÓRNOŚLĄSKA W WARSZAWIE. Bawiła w Warszawie wczoraj delegacja górnośląskich związków zawodowych, aby przedstawić rządowi postulaty, przyjęte przez wiece, które odbyły się na Górnym Śląsku w niedzielę dnia 26 bm. Nadzwyczajny komisarz p. Bajda prosił delegację, aby przedłożyła mu konkretne propozycje co do aprowizacji Górnego Śląska, gdyż gotów jest za pośrednictwem głównego urzędu ziemskiego zaopatrzyć Górny Śląsk w dostateczną ilość mąki. Co do cukru, oświadczył nadzwyczajny komisarz, że już zapewniony jest dla Górnego Śląska przydział na wrzesień w ilości 60 wagonów.

KONIEC SEZONU LETNIEGO W BAGATELI. Dziś, jutro i pojutrze ostatnie występy pp. Przybyłko-Potockiej, Jerz. Leszczyńskiego i Wiktora Biegańskiego w wesołej komedji Verneuilla „Kochanek od serca". — W niedzielę popołudniowe przedstawienie „Kochanka od serca" w wykonaniu pp. Przybyłko, Leszczyńskiego i Biegańskiego. Początek o godz. 4'30 popołudniu: ceny miejsc zniżone. Wieczorem również „Kochanek od serca" po cenach wieczornych normalnych.

Z TEATRU BAGATELA. Przygotowania do jesiennej kampanji są w pełnym toku. Wzmocniony i starannie dobrany zespół, którego szczegółowy skład podano wczoraj, pozwala na równoczesne opracowywanie dwóch sztuk. Próby z „Żabusi" pod kierunkiem F. Noskowskiego są na ukończeniu. Po tej tragifarsie, której bohaterką jest „niepoczytalna lalka bez mózgu" z dobrem sercem", wejdzie na afisz komendja „Proces rozwodowy" Sidney'a Garricka. Właściwy pełny sezon jesienny rozpocznie niegrany dotąd nigdzie utwór Perzyńskiego p. t. „Przyjaciółki", poczem ukaże się dramat Żeromskiego „Turoń".

ZŁAPANIE PRZEMYTNICZKI DOLARÓW. Lotna brygada P. P. przytrzymała niejaką Marję Wichtową, zamieszkałą w Rzeszowie, przy której w peruce i pończochach znaleziono 361 dolarów. W. jest znaną handlarką waluty, którą wywoziła do Katowic.

KRADZIEŻE KOLEJOWE SZERZĄ SIĘ. Wczorajszy dzień obfitował w liczne kradzieże kolejowe, których ofiarami padali powracający letnicy. I tak St. Muszyńskiemu skradziono portfel z dokumentami, 1,400.000 mk. Rzepeckiemu srebrny zegarek, wart. 6 milj. Winzerowi złoty zegarek z łańcuszkiem wart. 35 mil. Zofji Zahorskiej z zamkniętej walizki w pociągu Zakopane—Warszawa szal futrzany, 84 skórki perskie, łącznej wart. 60 mil. Sprawców kradzieży nie złapano.

Przytrzymano jedynie uwijającego się wśród podróżnych na dworcu tutejszym, znanego kieszonkowca Emila Freidlicha w chwili, gdy wkładał rękę do kieszeni Rom. Uryçhowej. Fr. miał przypuszczalnie kilku wspólników, których „operacjami" kierował.

TANIM SPOSOBEM... Tanim sposobem pragnęła się ubrać Leopolda Legutko l. 23, z Zawiercia, i w tym celu skradła 1 sztukę materji w sklepie Unwolfa, przy ul. Grodzkiej. Legutkę przytrzymano, koleżanka jej zdążyła zbiec.

WŁAMYWACZE PRZY PRACY. Do mieszkania Lechmana przy ul. Asnyka 1, włamali się między 4—5 popoł. nieznani sprawcy i skradli garderobę i bieliznę na sumę 40 milj. mkp. Podobnie też z łazienki Hirscha Neumanna przy ul. Dietlowskiej 14, skradziono futro męskie, z kołnierzem sylskinowym, żakiet damski z perskich baranków, kilka skórek i czapkę sylskinową. Szkoda wynosi przeszło 100 miljonów mkp.

ŚMIERĆ PRZY PRACY. Dziś około godziny 11-ej przed południem spadł z rusztowania przy budowie Akademji Górniczej, robotnik Franciszek Karski, l. 50. Zawezwany lekarz Pogotowia stwierdził śmierć. Zwłoki pozostawiono na miejscu, aż do przybycia komisji sądowo-lekarskiej.

Kalendarzyk giełdowy

NOWE EMISJE.

S. A. Osada Górniczo-Przemysłowa „Trzebinia" w Krakowie przystępuje do podwyższenia kapitału zakładowego o 25 miljonów mk., czyli do 50 milj. mk., drogą nowej II emisji 25 tys. sztuk nowych akcyj, na okaziciela opiewających, nominalnej wartości mk. 1.000 każda. Posiadaczom akcyj I. em. przysługuje prawo pierwszeństwa do nabycia akcyj II em. w stosunku 2 akcyj nowej em. na 3 akcje emisji poprzedniej. Kurs emisyjny wynosi 20 tys. mk. za sztukę. Prawo poboru winno być wykonane w biurach spółki w Krakowie, ul. Potockiego 5/1, do dnia 17 września 1923.

Zakłady przędzalniano-tkackie w Krośnie na każde dwie akcje poprzednich 1—4 emisji wydają jedną akcję 5 emisji do dnia 28 września.

Akcyjny bank Hipoteczny z powodu spóźnionego ogłoszenia subskrypcji w „Monitorze Polskim" termin wykonania prawa poboru przedłuża do dnia 25 września.

Nowiny w kilku wierszach

Paryż, 31 sierpnia. Przybył tutaj w przejeździe do Genewy prezydent wolnego państwa irlandzkiego, Cosgrave oraz ministrowie spraw zagranicznych i oświecenia publicznego, którzy zostali powitani przez przedstawicieli prezydenta Rzeczpospolitej i Rady ministrów.

*

Londyn, 31 sierpnia. Wczorajszej nocy nad Anglją szalała niezwykle silna burza. Bezpośrednie połączenie z Holandją, Francją i Belgją zostało uszkodzone. Na skutek burzy ucierpiały parowce, znajdujące się na wodach Kanału i morza Północnego. Wypadku z ludźmi nie było. Podjęto energiczne prace celem naprawienia uszkodzonych połączeń kablowych.

*

Stuttgard, 31 sierpnia. Urzędowo donoszą, że kanclerz Rzeszy Stresemann przybędzie do Stuttgardu w niedzielę dnia 2 września.

*

Berlin 31 sierpnia. Prasa donosi, iż potwierdza się wiadomość podana przez zagranicznych korespondentów, że były następca tronu zamierza wrócić do Niemiec. Dotychczas jednakże następca tronu nie wniósł do rządu niemieckiego odpowiedniego podania o zezwolenie mu na wjazd do Niemiec.

Numerus clausus będzie już wprowadzony

Warszawa, 31 sierpnia.

Minister Głąbiński oświadczył w wywiadzie z przedstawicielem „Rzeczypospolitej“, że co do sprawy numerus clausus, to ten istnieje u nas prawnie na podstawie ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. o szkołach akademickich, mianowicie na zasadzie artykułu 86 ustawy tej Rada Wydziału Uniwersyteckiego „ma prawo ograniczania liczby przyjmowanych studentów za zgodą Ministerstwa Wyznań religiinych i Oświecenia Publicznego“. Wobec ogromnego napływu słuchaczów do Uniwersytetu z drugiej zaś strony wobec szczupłości miejsc w pracowniach, Rady wydziałowe zniewolone są z konieczności ograniczyć liczbę słuchaczy, przyjmując tylu jedynie, ile pomieścić ich może dany Wydział. Niezależnie od projektu ustawy, który w Komisji sejmowej oświatowej został uchwalony większością głosów zawiadomił minister rektoraty wszystkich szkół akademickich, że zgadza się na wprowadzenie przez Rady Wydziałowe numerus clausus w myśl ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. Rady Wydziałowe mają więc swobodę wprowadzania ograniczeń według istniejącej potrzeby i swego uznania.

Z rynków towarowych

CENY SKÓR

W okresie od 13 do 27 bm. wskutek pewnej stabilizacji walut wysokocennych nastąpiło uspokojenie na rynku skór surowych, a około 27 b. m. nawet z pewną zniżka. — Brak odbiorców na towar wyrobiony oraz płynnej gotówki w bankach unieruchomił w wymienionym okresie ceny. Tylko skóry końskie i cielęce nieznacznie zwyżkowały.

Ceny w szczególności kształtowały się następująco:

Z rzeźni warszawskiej: bydlęce za kg 76.500—64.500; cielęce za kg 90.500—83.000; końskie za szt. ok. 700 do 800 tys.

Z prowincji: bydlęce za kg 64.000—55.000; cielęce za kg 85.000—78.000; końskie ok. 600—700 tys. za szt.

RYNEK METALOWY.

(Notowania Zjednoczonych Polskich Przemysłowców Metalowych): Ceny hurtowne na surowce przemysłu metalowego przetwórczego w Mkp. za 1 kg franco wagon st. Warszawa. Surówka odlewnicza „Chlewiska“ na węglu drzewnym (cena orjentacyjna) 10.750 mkp. — Surówka odlewnicza „Stęporków“ Nr. 1 9.660. Surówka odlewnicza „Witkowice“ Nr. 1 8.550. Żelazo handlowe krajowe 11.050. Bednarka goraca walcowana 12.850. Bednarka zimno walcowana 23.860. Walcówka drut okrągły od $5\frac{1}{2}$ do 13 mm., kwadratowy od $5\frac{1}{4}$ do 8 mm. 14.610. Blacha (cena zasdn.) 15.980. Koks górnośląski gruby 2.470. Węgiel dąbrowiecki gruby 1.065. Węgiel górnośląski gruby (cena orjentacyjna) 1.765.

Najpiękniejsze filmy amerykańskie do nas nie dochodzą

We wszystkich sporach, jakie wrogowie kina toczą z kinomanami mają oni jeden ważki argument przeciw sztuce filmowej: nizki przeciętnie jej poziom artystyczny. Najlepsze filmy produkowane przez amerykańskie wytwórnie, tylko wyjątkowo dochodzą do Europy, a szczególniej do nas — krajów o nizkiej walucie. Przyczyną tego są olbrzymie ceny i bezwzględność amerykańskich magnatów filmowych, którzy kalkulują w dolarach, żądają za lepsze filmy 4.00—8.000 dolarów i przytem za nic nie chcą cen swoich zniżyć nawet o centa dla Europy. Nie zależy im zresztą na tem. W Ameryce jest tak olbrzymia ilość kinoteatrów (5 razy więcej niż w Anglji), że wszystkie najlepsze filmy opłacają się bez wywozu. Temwięcej, że większość kin amerykańskich należy do dyrekcji Towarzystw filmowych w Hollywood i Los Angelos i towarzystwa te najlepsze filmy wolą wyświetlać na swoich własnych ekranach.

Olbrzymia więc ilość filmów amerykańskich idąca do Europy — to produkcja drugorzędnej albo trzeciorzędnej wartości. Najlepsze zostają w swej ojczyźnie i dopiero po latach kilku dochodzą czasem do nas.

Z artystycznej, pierwszorzędnej produkcji filmowej Ameryki z r. 1921 ani jeden prawie film nie dotarł dotychczas do Europy. Robert Sherwood, najwybitniejszy krytyk teatralny i kinowy zestawił niedawno wykaz 10 najlepszych filmów, wytworzonych w Ameryce w r. 1921. Są to: „Sentimental Tommy“, „The thres musketeers“ („Trzej muszkieterowie“), „Little lord Fauntleroy“, „Disraeli“, „One Week“, „The Kidd“, „Scrap Iron“, „Womans Place“, „A Connecticut Yankee in King Arthurs Court“ („Jankeś z Conceticut na dworze króla Artusa“) i „The Four Horseman of the Apocalypse“ („Czterej jeźdźcy apokalipsy“). Z tych dziesięciu filmów — jeden tylko oglądała Europa, inne były... za drogie. Takich zbyt drogich dla nas obrazów jest więcej niż 9 — są ich całe dziesiątki, między innemi amerykańskie filmy Poli Negri, jak: „Kotka“, „Namiętność“, „Belladonna“, „Hiszpańska tancerka“ i inne. Są to wszystko filmy pierwszorzędne nietylko pod względem techniki ale i wartości artystycznej. Amerykańscy przedsiębiorcy filmowi kupili sobie bowiem poprostu mózgi, wynajęli literatów i reżyserów angielskich, niemieckich i francuskich i odbierając najcenniejsze siły przemysłowi europejskiemu łączą u siebie artyzm i wiedzę z techniką.

Przemysł filmowy amerykański jest dziś taką potęgą, że nawet Anglja ze swym funtem musi się uznać za zwyciężoną. W roku 1922 Ameryka sprzedała w Anglji 500 filmów swoich, Anglja zaś w Ameryce tylko 6. Wytwórnie filmowe są bowiem w Ameryce właścicielami większości teatrów kinowych i zapełniają programy własną swą produkcją, — angielskie zaś filmy przyjmują wyjątkowo z grzeczności.

Wobec tej sytuacji Ameryka panuje nad całym światem, niszczac zupełnie swych zagranicznych konkurentów. To też dziś i w potężnej Anglji rodzą się obawy, że jeśli tak dalej pójdzie, — to i w teatrach angielskich film angielski stanie się taką samą rzadkością jak w Ameryce.

Wiadomości gospodarcze

TARGI WSCHODNIE. Mimo zamknięcia listy wystawców nadchodzą do zarządu Targów codziennie nowe telegraficzne zamówienia na stoiska. Zarząd Targów stara się w miarę możności uwzględniać te spóźnione zgłoszenia, o ile w danej branży eksponatów rozporządza jeszcze wolnem miejscem. Natrafia to jednak na znaczne trudności, gdyż w przeważnej części grup wszystkie stoiska są szczelnie obsadzone. Na interwencję dyrekcji T. W. stworzone będzie na wystawie we Lwowie gdańskie biuro informacyjne. Po porozumieniu się gdańskiej izby handlowej i Zjednoczenia kupców i przemysłowców polskich w Gdańsku ustalono, że przedstawiciele obu organizacyj będą udzielać wszelkich potrzebnych informacyj w lokalu specjalnie na to przeznaczonym.

GDAŃSZCZANIE NA TARGACH WSCHODNICH. „Dziennik Gdański“ donosi o znacznym udziale gdańskich przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych w tegorocznych Targach lwowskich. Między innemi w Targach udział wezmą gdańska fabryka wagonów, miejscowe fabryki likierów, czekolady, środków farmaceutycznych, wyrobów papierowych, pasów rozpędowych oraz kas ogniotrwałych, maszyn drukarskich i t. p. Ogółem około 30 przedsiębiorstw. Stocznia gdańska, która miała przyjąć udział w Targach, wznosząc własny pawilon, z powodu strejku stolarzy udziału w wystawie nie weźmie.

Z GIEŁDY DRZEWNEJ. Ceny za metr sześcienny w tysiącach mk. polskich loco stacja załadowania: dąb fornierowy — 2,500, dąb na wyroby — 1,500, deski dębowe stolarskie — 2,500, kloce sosnowe od 25 c“ i wyżej — 1.000, sosna eksportowa 2,000, osika na zapałki — 750, świerk papierówka — 250, slipry wyrobionej 2,500, olcha na wyroby od 25“ i wyżej 350, brzoza na wyroby od 25 c“ i wyżej 300, deski 3/4 × 12 m., 5/4 c“ 1“, 2“, 3“, 4“ — 2,000, słupy telegraficzne od 8 do 10 m. od 12 c“ do 19 c“ — 1,900, opał w szczapach za metr zwyczajny — 160, stemple kopalniane — 280, kopa szprych dla stelmachów — 80, kopa dzwon na koła 120, kopa bindry miary angielskiej 240 c“ — 200, kubik tembry wyrobionej miara angielska — 35, kopa klepki memelskiej — 800 kopa dyszli furmańskich 500, bali eksportowych I klasy sosna —,—.

Z RYNKU TOWARÓW KOLONJALNYCH. Sprawozdanie rynkowe Towarzystwa Akcyjnego Antonio Wiatrak, Gdańsk, za czas od 20—28 sierpnia 1923 r.

Herbata: Na rynku światowym jest tendencja niezmiennie nader mocna. W głównej mierze przyczynia się do tego stale wzrastająca konsumcja, która pochłania zupełnie produkcję. Ponadto wpływa, chociaż jeszcze nieznacznie okoliczność, że jako konsument, niegdyś bardzo poważny, zaczyna pomału występować Rosja. Tendencja na ostatnich aukcjach londyńskich była znów bardzo mocna. Wszystkie zgłoszone partje sprzedano łatwo, mimo częściowo wyższych cen. Stagnacja panująca od kilku tygodni na rynku gdańskim, zdaje się obecnie zanikać. Popyt jest na wszystkie gatunki. Z Polski nadchodzą zamówienia. Pocieszającym objawem jest również to, że z Polski zaczynają wpływać zaległości w dewizach obcych.

Zbiór 1923/24 notuje low common Moning $10\frac{1}{2}$ do 11 d p. 1 b cif Gdańsk; common Moning 11—$11\frac{1}{2}$ d; good common Moning $11\frac{1}{2}$—12 d; Ningchow Congo $14\frac{1}{2}$ do $17\frac{1}{2}$ d; Keemun 17—26 d; Ponyong — Souchong $12\frac{3}{4}$ do $13\frac{3}{4}$ d; Panyong Kongo 13—15 d; Java Peccoe $17\frac{1}{2}$ do $18\frac{1}{2}$ d; Java Orange Peccoe $18\frac{1}{2}$—22 d; Ceylon Orange Peccoe 22—26 d; Darjeeling Orange Peccoe 23 do 27 d.

Kawa: Na rynku światowym ogólna sytuacja nie zmieniła się. Oferty brazylijskie na dostawę natychmiastową były przejściowe o 1 sh. niższe, podczas gdy ceny przy dostawie późniejszej jak wrzesień (październik) listopad nie zmieniły się. — Kawy środkowo-amerykańskie sprzedaje się po cenach nie zmienionych, wskutek czego są one w stosunku do kaw południowo-amerykańskich pod względem cen bardzo korzystne.

Rynek Gdański był stosunkowo ożywiony. Na ogólne zainteresowanie wpływa dostatnio znaczny popyt na liczne i poważne transakcje. Głównem zainteresowaniem cieszyły się Rio z dostaw późniejszych i tańsze gatunki Guatemalskie.

NOWY BANK W WARSZAWIE. W Warszawie powstaje nowy bank p. n. „Bank Eksportowy“. Kapitał wynosić będzie 10 miljardów mkp. W zamierzeniach banku będzie finansowanie eksportu drzewa i zboża Założyciele jego są w kontakcie z poważnemi bankami angielskiemi i francuskiemi.

STOSUNKI HANDLOWE ŁOTWY Z ESTONJĄ. Toczące się w Rewlu pertraktacje w sprawie zawarcia traktatu handlowego Łotwy z Estonją rozwijają się zupełnie pomyślnie. Ze strony Łotwy udział w pertraktacjach biorą: wice-minister spraw zagranicznych Albat oraz poseł łotewski w Rewlu, Seskis.

ŹRÓDŁA NAFTOWE NA PÓŁNOCNYM SACHALINIE A JAPONJA. Z Czyty donoszą: Japończycy eksploatują energicznie na północnym Sachalinie źródła nafciane. Prace odbywają się pod ochroną wojskową. Wydobywana jest nafta bardzo wysokiego gatunku.

W SPRAWIE BEZPOŚREDNIEJ KOMUNIKACJI POMIĘDZY ROSJĄ A FINLANDJĄ. W pierwszych dniach września zbierze się ponownie mieszana komisja rosyjsko-fińska, mająca na celu opracowanie projektu bezpośredniej komunikacji kolejowej pomiędzy Rosją a Finlandją.

Ze świata

ORYGINALNY SPÓR O OBRAZ. Londyński „Times“ donosi, że kilku rzeczoznawców angielskich zaproszonych zostało do Paryża na członków komisji, która ma rozstrzygnąć, który z dwóch obrazów w Louvrze jest prawdziwy. Chodzi o słynny w całym świecie portret Lionarda da Vinci t. zw. „La belle ferroniere“.

Jeden egzemplarz tego dzieła wisiał w Louvrze oddawna i uchodził dotychczas bezspornie za oryginał Lionarda. Drugi egzemplarz, który jest własnością p. Andre Hahn, córki markiza de Chambure, i który znajdował się 150 lat w posiadaniu rodu Chamburów, uchodząc przez cały czas w myśl rodzinnej tradycji — za oryginał Lionarda — został przed kilku dniami przesłany do Louvru i w począku września zawieszony zostanie bezpośrednio obok egzemplarza luwrskiego. — Rzeczoznawcy i krytycy sztuki mają po dokładnem zbadaniu wydać orzeczenie, który z tych obrazów jest oryginałem, a który kopją.

Badania komisji expertów są skutkiem procesu, jaki p. Hahn wytoczyła w zeszłym roku wybitnemu znawcy sztuki sir Józefowi Duveenowi, który ogłosił publicznie, że „La belle ferroniere“ p. Hahn jest może również „belle“ (piękna), ale mniej autentyczna, niż egzemplarz w Luwrze. Wskutek tego Kansas City Instytut, który już umówił się z p. Hahn o cenę obrazu i zgodził się zapłacić 500.000 dolarów za obraz wycofał się z transakcji, nie chcąc kupować dzieła, które nie jest oryginałem mistrza Lionarda.

P. Hahn wytoczyła krytykowi proces o odszkodowanie i z jej to inicjatywy komisja ma orzec, czy własność jej jest oryginałem — czy kopją.

ORYGINALNY KONKURS SPORTOWY zamierza wygrać profesor uniwersytetu w Omaha, M. House. Oto projektuje przebyć przestrzeń 100 mil angielskich czołgając się na rękach i kolanach tak, aby stopą nie dotknąć ziemi. Karmić się po drodze zamierza p. House (nazwisko, które w języku angielskim znaczy — dom!) jedynie trawą, owocami i owadami.

POWSTANIE CHŁOPSKIE PRZECIW BOLSZEWIKOM. Z Rosji donoszą o wybuchu wielkiego powstania chłopskiego w okolicy Odessy i Kaukazu przeciwko Sowietom z powodu rekwizycji zboża. W Turkiestanie wybuchło również powstanie. Turecki oficer sztabowy Selim Pasza, przywódca powstania, wydał odezwę do wszystkich rosyjskich mahometan, w której wzywa ich pod sztandar Islamu w celu wyzwolenia Buchary, Chiwy, Turkiestanu z pod jarzma rosyjskich komunistów.

REPERTUAR

—o—

TEATR MIEJSKI

(początek o godzinie 8·15)

Piątek: Wieczór humoru, tańca i magji salonowej.

BAGATELA

(początek o godzinie 8-ej)

Piątek: „Kochanek od serca“

Sobota: „Kochanek od serca“

OPERA I OPERETKA

Zamknięty.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Feliks Jabłoński. Z Drukarni Ludowej w Krakowie.